

Studienamiddag: nieuwe ontwikkelingen in witwasbestrijding

Op 28 februari vond de studienamiddag plaats over nieuwe ontwikkelingen in witwasbestrijding, georganiseerd door het CPS. Het evenement werd geopend met een welkomstwoord en introductie door Bart De Bie, bestuurder van I-force en voorzitter van het Instituut van Fraude Auditoren. Dit markeerde het begin van een informatieve en boeiende namiddag, waarin de deelnemers werden ondergedompeld in verschillende aspecten rond het thema witwassen.

Het rechtskader

Als eerste kwamen de advocaten Patrick Waeterinckx en Ruben Van Herpe, beiden gespecialiseerd in ondernemingsstrafrecht, aan het woord. Ze benadrukten de noodzaak van een versterkt rechtskader met betrekking tot witwassen. De zesde antiwitwasrichtlijn stond centraal in hun presentatie en beide sprekers haalden de impact aan van deze 6AML voor de Belgische strafwetgeving alsook de problemen met de omzetting ervan. Om te eindigen brachten ze vooruitzichten met betrekking tot het nieuwe strafwetboek ter sprake en de vraag-en-antwoord ronde nadien zette de toon voor verdere verkenning van de juridische aspecten van witwaspraktijken.

Verloop van onderzoeken door FGP Antwerpen

Joris De Baerdemaecker, afdelingshoofd Ecofin bij FGP Antwerpen, bood inzicht in het verloop van onderzoeken naar witwaspraktijken en de verschillende partners die daarbij aan bod komen. Hij introduceerde het begrip 'crimescripting', toonde aan waarom cryptocurrencies een 'hot topic' zijn en belichtte waar we criminele weldoeners kunnen terugvinden. Daarnaast werd aangetoond hoe het SKY ECC-onderzoek ook waardevolle informatie kan opleveren in het opsporen van ondergronds bankieren.

Deze tweede presentatie bood een diepgaand begrip van operationele processen en technieken die worden gebruikt in de strijd tegen witwascriminaliteit en naar het einde toe werd ook het idee over een toekomstig financieel veiligheidsplan voorzichtig aangehaald.

Fabels en Feiten in Witwaspraktijken

Fiscaal advocaat Dave Van Moppes slaagde er nadien in om tijdens zijn voordracht over de fabels en feiten met oog op witwassen enkele technische aspecten op een toegankelijke manier naar voren te brengen. Hij voorzag ons van een beknopt overzicht van de recente ontwikkelingen in fiscaal opzicht en misconcepties rond crypto en diens associatie met terrorisme. Met onder andere voorbeelden uit zijn eigen praktijk trachtte hij de luisteraars een snelcursus te geven in methodes met betrekking tot witwassen, met meer uitleg over 'mixers', 'tumblers' en 'fiat exchanges'.

Een blik over de grens

Als afsluiting kregen de aanwezigen uitleg over de Nederlandse praktijk en hoe onze noorderburen omgaan met het witwasfenomeen. Marcel Pheijffer, hoogleraar forensische accountancy, deelde na een korte introductie over wetgeving en meldingsplichtige

instellingen zijn kennis over het anti-witwasbeleid in de Nederlandse bankwereld, aan de hand van een case over ING NL, waarbij grote tekortkomingen werden gedetecteerd op het vlak van de witwasaanpak. Nederland evolueerde daarop naar een meer risicogebaseerde aanpak, waarbij een verschuiving in focus plaatsvond van 'ongebruikelijke' naar 'verdachte' transacties. Om af te sluiten kwam het bekritiseerde TMNL aan bod, 'transaction monitoring Nederland', waarbij Nederlandse banken op eigen initiatief in samenwerking ongebruikelijke transacties wilden detecteren. Gezamenlijke transactiemonitoring bleek echter een inbreuk op enkele grondrechten en de privacywetgeving.

Conclusie

Deze studienamiddag over witwaspraktijken bood een grondige en gevarieerde kijk op de diverse aspecten van dit fenomeen. Aan de hand van inzichten uit juridische vraagstukken, operationele procedures en internationale vergelijkingen slaagden de sprekers erin om een compleet beeld te schetsen van de uitdagingen en mogelijke oplossingen in de strijd tegen witwaspraktijken.